

OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapă județeană/municipiului București
Clasa a XII-a
2018

Varianța 1

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Înzestrat cu simț diplomatic, conturându-și lucid planurile de acțiune, Mihai Viteazul a căutat, odată ajuns la cârma Țării Românești, să întrețină legături cu voievozii Moldovei, cu principii Transilvaniei, cu conducătorii mișcării de eliberare a popoarelor din Balcani și cu organizatorii cruciadei antiotomane, pentru a iniția și a duce, cu sorți de izbândă, lupta împotriva turcilor. În prima fază, planul politic al lui Mihai Viteazul a vizat eliberarea țării, înlăturarea dominației otomane. Domnitorul a căutat să prezinte interesul statal românesc ca fiind o cauză a lumii creștine, scopul urmărit de el fiind transformarea țării sale în <scut de apărare a întregii Creștinătăți.>

În vederea luptei împotriva turcilor, Mihai Viteazul a luat măsuri pe plan intern, de natură să consolideze instituția centrală [...] și să-i sporească veniturile; a lovit în boierimea anarhică, considerând valabil și pentru Țara Românească principiul monarhiilor autoritare, teoretizat de Neagoe Basarab, că e <vai de țara ce o stăpânesc mulți>; a reorganizat oastea, făcând să crească efectivele unităților de mercenari, oșteni instruiți, înzestrați cu arme performante.“

(Academia Română, *Istoria Românilor*)

B. „Când totul părea pregătit pentru a nu mai admite pretențiile în creștere ale Porții otomane, Mihai Viteazul a rupt legăturile cu Imperiul Otoman. În istoria confruntărilor româno-otomane a rămas memorabilă data de 13 noiembrie 1594, când creditorii și negustorii otomani, prezenți în Țara Românească și în care poporul român vedea pe asupritori în toată venalitatea lor, au luat cunoștință, primii, de setea de răzbunare a celor ajunși în pragul disperării. Uciderea reprezentanților intereselor otomane în Țara Românească era în fapt - și așa a fost interpretată de martorii vremii – o adevărată declarație de război.”

(Academia Română, *Istoria Românilor*)

C. „Mihai Viteazul (1593-1601) intră în domnie în vremea când eforturile materiale impuse de Imperiul Otoman și de reprezentării săi ajunseseră să primejduiască întreaga economie a țării [...]. Singura ieșire din această situație era lupta [...]. Ea a fost dată în cadrul unei coaliții antiotomane, *Liga Sfântă*, ce-și propunea ca țintă finală [...] să elimine Imperiul Otoman din Europa. Adeziunea Țărilor Române a dat un puternic impuls războiului, deschizând un nou front și trezind speranțe de eliberare la popoarele creștine din Peninsula Balcanică.

Încă de la începutul anului 1594, Sigismund Báthory, principele Transilvaniei, aderă la Ligă. În vară, se încheie alianța ofensivă între Mihai Viteazul, pe de o parte, Sigismund și Aron Vodă, domnul Moldovei, pe de alta [...]. Se putea trece astfel la acțiunea unitară a celor trei țări române. Ea începu înainte de sfârșitul anului cu uciderea, la 13 noiembrie, a turcilor din Țara Românească, semn al deschiderii războiului. Fapte asemănătoare se petrecură și în Moldova. Cu rezezițiune, în timp ce trupele transilvane și imperiale loveau forțele otomane din Banat, cei doi domni români atacară cetățile turcești de la Dunăre, ducând războiul dincolo de fluviu [...]. Boierii profitară de acest moment de cumpănă pentru a încheia (20 mai 1595), în numele lui Mihai, un tratat cu Sigismund Báthory [...].“

(Andrei Oțetea, *Istoria poporului român*)

D. „După răscoala antiotomană se deschide în istoria sfârșitului de secol o epocă de confruntări militare între Țările Române și Imperiul Otoman. Ele sunt inițiate de domnul Țării Românești pe linia Dunării prin atacarea cetăților turcești, în timp ce Aron Vodă, [domn] al Moldovei, intră în sudul țării, asediind Tighina. Replica otomană în Țara Românească este prefațată de victoriile lui Mihai Viteazul care ocupă importantul port Brăila și trece la acțiuni dincolo de Dunăre. Confruntarea decisivă pregătită de turci a avut loc la Călugăreni în 13/23 august 1595; apoi oastea domnului, constrânsă de superioritatea numerică a otomanilor, se retrage spre nord în așteptarea intervenției ardelenilor.”

(M. Bărbulescu, D. Deletant, K. Hitchins, Ș. Papacostea, P. Teodor, *Istoria României*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați un eveniment din sursa **B**, menționând câte o cauză politică sau religioasă și o consecință militară ale acestuia, selectate din sursa **A**, respectiv din sursa **C**. **5 puncte**
2. Prezentați rolul unei acțiuni diplomatice precizate în sursa **C**, în evoluția instituției centrale a Țării Românești, utilizând și două informații din această sursă. **7 puncte**
3. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații referitoare la politica internă a lui Mihai Viteazul selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **3 puncte**
4. Formulați, pe baza surselor **A**, **C** și **D** un punct de vedere referitor la politica de colaborare a statelor, susținându-l cu câte o informație selectată din fiecare sursă. **7 puncte**
5. Prezentați alte două acțiuni diplomatice la care participă Mihai Viteazul în afara celor la care se referă sursele date. **10 puncte**
6. Argumentați, prin două fapte istorice, un punct de vedere referitor la rolul unei instituții centrale din spațiul românesc în secolul al XVII-lea, în planul relațiilor internaționale. **8 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Elaborați, în aproximativ patru-cinci pagini, un eseu despre **proiectele politice și legile fundamentale din spațiul românesc, în secolele al XVIII-lea - al XX-lea**, având în vedere:

- precizarea a trei caracteristici ale proiectelor politice elaborate în spațiul românesc, în secolul al XVIII-lea;
- prezentarea a două proiecte politice elaborate în spațiul românesc în prima jumătate a secolului al XIX-lea;
- prezentarea unei constante în desfășurarea faptelor istorice din spațiul românesc, în deceniul șase al secolului al XIX-lea;
- prezentarea a două asemănări între două legi fundamentale din prima jumătate a secolului al XX-lea;
- argumentarea, prin două fapte istorice, a unui punct de vedere referitor la existența asemănărilor între legile fundamentale din ultimele patru decenii ale secolului al XX-lea, din România.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, argumentarea unui punct de vedere (prezentarea faptelor istorice relevante și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.